

DEVLET MEMURLARINA DOĞUM SEBEBİYLE VERİLECEK İZİNLER HAKKINDA TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2004/3)

Resmi Gazete: 26 Ağustos 2004

Sayı : 25565

Devlet Personel Başkanlığından:

Devlet memurlarına doğum sebebiyle verilen mazeret izni ve aylıksız izne ilişkin olarak, 21 Temmuz 2004 tarihli ve 25529 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 14.7.2004 tarihli ve 5223 sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun ile değiştirilen 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 104 üncü maddesinin değişik (A) bendi ile değişik 108 inci maddesinin üçüncü fıkrasının uygulanması sırasında ortaya çıkması muhtemel tereddütlerin giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

A-ESKİ VE YENİ HÜKÜMLERE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Doğum Sebebiyle Verilecek Mazeret İzni

Değişiklikten önceki hali; "Kadın memura doğum yapmasından önce 3 hafta ve doğum yaptığı tarihten itibaren 6 hafta müddetle izin verilir. Bu süreden sonra da 6 ay süre ile günde birbuçuk saat süt izni verilir."

Değişiklikten sonraki hali; "Memura doğum yapmasından önce 8 hafta ve doğum yaptığı tarihten itibaren 8 hafta olmak üzere toplam 16 hafta süre ile aylıklı izin verilir. Çoğul gebelik halinde, doğumdan önceki 8 haftalık süreye 2 hafta süre eklenir. Ancak sağlık durumu uygun olduğu takdirde, tabibin onayı ile memur isterse doğumdan önceki 3 haftaya kadar işyerinde çalışabilir. Bu durumda, memurun çalıştığı süreler, doğum sonrası sürelerle eklenir. Yukarıda öngörülen süreler memurun sağlık durumuna göre tabip raporunda belirlenecek miktarda uzatılabilir. Memurlara, bir yaşından küçük çocuklarını emzirmeleri için günde toplam bir buçuk saat süt izni verilir. Süt izninin kullanımında annenin saat seçimi hakkı vardır."

Yapılan bu değişiklikle;

a) Memura doğum yapmasından önce 3 hafta ve doğum yaptığı tarihten itibaren 6 hafta süreyle, verilen toplam 9 haftalık mazeret izni, doğum yapmasından önce 8 hafta ve doğum yaptığı tarihten itibaren de 8 hafta olmak üzere toplam 16 haftaya çıkarılmıştır.

b) Doğumdan önceki mazeret izni süresi 3 haftadan 8 haftaya çıkarılmakla birlikte, çoğul gebeliklerde (ikiz, üçüz...) bu 8 haftalık süreye 2 haftalık bir süre daha ilave edilmiştir. Böylece çoğul gebeliklerde doğumdan önceki mazeret izni süresi 10 haftaya çıkarılmıştır.

c) Memura, sağlık durumunun uygun olmasına ve tabibin onay vermesine bağlı olarak, isteği üzerine doğumdan önceki 3 haftaya kadar işyerinde çalışabilmesi ve bu durumda çalıştığı

sürelerin doğum sonrası izin sürelerine eklenmesi imkanı tanınmaktadır.

d) Kanunda öngörülen doğum sonrası mazeret izni sürelerinin, memurun sağlık durumuna göre tabip raporunda belirlenecek miktarda uzatılabilmesi imkanı getirilmiştir.

e) Memura doğum sonrası 6 haftalık izinden sonra verilen 6 ay süreli süt izninin, başlangıç tarihi belirlenmeksizin çocuğun bir yaşını doldurduğu tarihe kadar verilmesi imkanı sağlanmış ve günde toplam bir buçuk saat olan bu iznin kullanımında anneye saat seçimi hakkı

da tanınmıştır.

2. Doğum Sebebiyle Verilecek Aylıksız İzin

Değişiklikten önceki hali; "Doğum yapan memurlara istekleri halinde en çok on iki aya kadar aylıksız izin verilebilir."

Değişiklikten sonraki hali; "Doğum yapan memurlara istekleri halinde 104 üncü maddenin (A) bendinde belirtilen sürelerin bitiminden itibaren 12 aya kadar aylıksız izin verilir."

Yapılan bu değişiklik ile;

a) Memura verilecek aylıksız iznin başlangıç tarihi, doğum sonrası mazeret izninin bitimi olarak belirlenmek suretiyle, aylıksız iznin hangi tarihte başlatılacağı hususu açıklığa kavuşturulmuştur.

b) Aylıksız izin verilmesi konusunda, önceki düzenlemede yer alan "... aylıksız izin verilebilir." ifadesi ile izin verme hususu idarenin takdirine bırakılmışken, yeni düzenlemede yer alan " aylıksız izin verilir." ifadesi ile memurun isteği halinde idarenin izin vermesi gerektiği kanun hükmünde açıkça belirtilmiştir.

B - UYGULAMAYA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Doğum Öncesi Mazeret İzni

Doğum yapmış olan veya eski hükme istinaden doğum öncesi mazeret iznini kullanmakta olan memurlar doğum öncesi 8 haftalık izin süresinin kalan 5 haftalık kısmını doğum sonrası kullanamayacaklardır.

Şöyle ki; yeni düzenleme ile doğum öncesi mazeret izni hakkı 8 hafta olarak belirlenmiş, ancak, sağlık durumunun uygunluğu ve tabibin onayı şartına bağlı olarak memurun istemesi halinde, doğumdan önceki 3 haftaya kadar işyerinde çalışabileceği hükme bağlanmıştır. Diğer bir deyişle, doğum öncesi iznin asgari sınırı 3 hafta olarak kabul edilerek, kalan 5 haftalık sürenin (memur 4 hafta izin kullanıyorsa; kalan 4 haftalık sürenin, memur 5 hafta izin kullanıyorsa; kalan 3 haftalık sürenin ya da memur 6 hafta doğum öncesi izin kullanıyorsa; kalan 2 haftalık sürenin) doğum sonrası süreler eklenmesi imkanı getirilmiştir. Ancak, memurun doğumdan önceki 3 haftaya kadar iş yerinde çalışabileceğine dair kararın tabip onayı ile belirleneceği ve geçmişe yönelik bir tabip onayının alınmasından söz edilemeyeceği gözönüne alındığında, doğum

yapmış olan veya eski hükme istinaden doğum öncesi mazeret iznini kullanmakta olan memurların izin süresinin 3 haftadan fazla olan kısmının doğum sonrası mazeret iznine ilavesi imkansız hale gelmekte, bu sebeple, doğum öncesi 8 haftalık izin süresinden artan 5 haftalık izin süresinin doğum sonrasına ilave edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Henüz doğum öncesi iznine ayrılmamış olan ve doğum yapmasına 3 haftadan fazla süresi bulunan memur, 8 haftadan fazla olmamak üzere izin kullanabileceği gibi istemesi ve tabibin onayı ile doğumdan önceki 3 haftaya kadar işyerinde çalışmasına karar verilmesi halinde, çalıştığı sürelerin doğum sonrası izin süresine eklenmesi gerekmektedir.

Örnek: Kanunun yürürlük tarihi olan 21.07.2004 tarihi başlangıç alınarak doğum yapmasına 6 hafta kalmış olan bir memurun doğumdan önceki 3 haftaya kadar işyerinde çalışmasına tabip onayı ile karar verilmiş olması halinde kalan 3 haftalık süre doğum sonrası iznine eklenebilir. Yine 21.07.2004 tarihi başlangıç alınarak doğum yapmasına 4 hafta kalan bir memur 1 haftalık sürenin tabip raporu ile doğum sonrasına eklenmesini isteyebilir.

2. Doğum Sonrası Mazeret İzni

Eski hükme istinaden doğum sonrası iznini kullanmakta olan memurun izin süresinin, 8 haftalık süreye tamamlattırılması gerekmektedir.

Örnek: Halen doğum sonrası mazeret izni kullanan ve henüz bu iznin 2 nci haftasında olan bir memura 6 hafta daha izin verilir, aynı şekilde doğum izninin 6 ncı haftasında olan bir memura ise 2 hafta daha izin verilir.

3. Süt İzni

Eski hükme istinaden 6 aylık süt izni süresini tamamlayıp tamamlamadığına ve gebeliğin çoğul gebelik olup olmadığına bakılmaksızın, çocuğu henüz bir yaşından küçük olan memurun, çocuğu bir yaşını tamamlayana kadar günde bir buçuk saatlik süt izninden yararlandırılması ve önceden süt izninin kullanımında anneye saat seçim hakkı tanınmamış ise bu hakkın da ayrıca tanınması gerekmektedir.

Örnek: 6 aylık süt izni süresini kullanan ve şu anda çocuğu 9 aylık olan bir memura 3 ay daha süt izni verilmesi ve bu sürenin hesabında "... bir yaşından küçük olma ..." kriterinin esas alınması, ayrıca ikiz veya üçüz çocuğu olan bir memur için de süt izninin toplam bir buçuk saat olarak kullandırılması gerekmektedir.

Tebliğ olunur.